

fis ei mässfa teggemine. Kos hä ristikhain om olnu, saält saap tōisel ajastajal iks wilja, ütsküük messugune willi énnege om; ent waese ristikhaina pärja jääp pöld labjas nink hainatap wäga ärra. Sepärrast ärra olgo rahhatengaga fidsi, mes kipfikiwwe eest tullep wäljapáanna. Se kullu tullep kassuga tagagasi. Hä ristikhain ánnap rohfet ellaja toidust, nink mes temmast pöllule pärrajääp wäitap maad nidade, et tēisel ajastajal parrembat wilja kannap, kui so pöld eale om nánnu. Pälegi ómma kipfikiwi oddawa, kui neid parrajal ajjal ostetas. Kes fewajal tahhap kipfida, peap jo suggisel kirove walmis soetama, fest sis om neide hind (Tarto linan) figeoddawamb. Neid túrwäas Pihkwa poolt pärjan pöimo Peipse randa nink saält lodjaga Tartuhe. Suggisel mässav Tartun kiowipunt 5—10 tengahöbbedat, ent fewaja pole lät hind kállimbas nink küssitas jo 15 tengahut. Kui sa sis Märtnapäiva aigo ehk eddimätse sanitega lina tulset, sis tallita ni, et taggasiminen wöit kipfikiwwe üttenwötta. Ütte wakala ristikhain wöttap rohfet poolt wakka kipfijahhu vasta nink ei vanne lias, kui sa ka terhet wakka kusutat. Kolmest putast saap wakjahhu, mes sul mattirahhaga illekige ei tulle ennambat kui 35 tengahöbbedat mässä. Nipaljo rahha sa peat sis kätte wötma, kui sa ómma pöllu päääl wakala ossa figeparrembat ristikhaina tahhat wikkati alla saia. Sedda kipfijahhu wissatas hómmungul warra hao minnekil, kui tuult ei olle nink faste weel haina päääl, külvi medo ristikhaina pälje wälja.

Juni-ku lõppetusel sawa ennambest kiik ristikhaina nüppo jo wäljan ollema, ni et pöld jo káwest werretap. Kui se nidade om, sis súnnis ristikhaina eesmätsel hawal mahhanita. Eddimäne pöim om siin meie maal kigetullusamb nink ei pea mitte liigwarra fama ettevöetus, fest muido ta ánnap

weidi wälja nink kaswap tōises pöimus ni wäggeswaste pärja, et tedda hämme ilmaga suggise pole kuigi wilj ei sa kokkowötta.

Ristikhaina kokkowötmissiga te seddawärki. Kui sa ollet kiik pöldu mahhanitnu, sis minne mōtsa kerbikid otsma, mea hä össeliise ómma, raiu túriwiotsha terrawas nink sää pöllu päääl nipaljo röufid kokko, et kiik haina sínna pälje mahhásse. Om se tō tettu nink ristikhain seni weidike se nárwinu, sis ärra pallago neid mitte, et õrna lehhese mant ärra ei kaks, nink naakka énnege röufe pälje ladduma, ent nidade et maast arwata rohke jalga wahhet jääp nink tuul häste wöip alt läbbikáwwa. Kui parras tahhe ilm om, sis wöip kats jalga padjuta ladduda, muido ei súnni paksemalt kui jalla padjuta pánnu. Harri peap kówwa nink hille ollema, et ta wet sisse ei wötta. Johhup suovi tabhe ollema, sis wöiwa haina suggiseni putmata röufe pälje jáda, kost neid pärraförre felgusehe wetas ehk kuhja pantas, kelle pääd nidoainust tettas, et weshi kuhja möda állajosep. Ent kui suovi wäga wihamane om, sis wötta ristikhainu, kui ilm eale mahto ánnap, röufe päält mahha nink lasse tule käen tahheneda. — Töisfördä pöimetas ristikhain Augustikuul nink pantas nisamma paigale, kui eddimätse pöimo haina. Töisest pöimust om hä ellajile torelt etteanda, esfiärralikult kui ilm ei ánnu tahheneda; ent se man om wajja tähhelepáanna, et ellaja liga ei sa*). Seddamaid pälje pöimo künna ristikhaina

*) Kui ellaja ómma johtunu wärske ristikhaina pälje, ehk kui perremees esfi neile sedda torelt etteheidap, sis nemma sôwa sedda maggu sat nink wäggewat haina ni sure himmuga, et nemma pea liga sawa, nink mitto tükki ómma jo se läbbi huffa lánnu. Kui sis nähta om, et härg ehk lehm ehk müllikas ehk hobben, ehk mes muud ellajat om, ristikhaina päääl liga om sanu, ni et kõt om ülespaisunu, sis peap tedda seddamaid kainvo ehk lätte mannu widama nink tässe pangega fulma wet pälervalsetama, olgo ja ennamb poolt tundi aigo,